

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYỂN 511

Phẩm 16: CHẴNG THỂ NGHĨ BÀN

Bấy giờ Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc trọng đại nên xuất hiện trong thế gian; vì việc không thể nghĩ bàn nên xuất hiện trong thế gian; vì việc không thể suy lường nên xuất hiện trong thế gian; vì việc không có số lượng nên xuất hiện trong thế gian; vì việc không gì sánh bằng nên xuất hiện trong thế gian.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời ông nói! Thiện Hiện, thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc trọng đại nên xuất hiện trong thế gian? Nghĩa là các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác vì cứu vớt tất cả hữu tình nên không lúc nào lìa bỏ việc trọng đại. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Thiện Hiện, thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc không thể nghĩ bàn nên xuất hiện ở thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, Tự nhiên giác tánh, trí Nhất thiết tánh của các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Thiện Hiện, thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc không thể suy lường nên xuất hiện trong thế gian? Nghĩa là Phật tánh Như Lai tánh, Tự nhiên giác tánh, trí Nhất thiết tánh của các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không có loài hữu tình nào có thể cân lường nổi. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc này nên xuất hiện trong thế gian.

Thiện Hiện, thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc không có số lượng nên xuất hiện trong thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, Tự nhiên giác tánh, trí Nhất thiết tánh của các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không có kẻ nào có thể biết được đúng như thật về số lượng. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc này nên xuất hiện trong thế gian.

Thiện Hiện, thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc không gì sánh bằng nên xuất hiện trong thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, Tự nhiên giác tánh, trí Nhất thiết tánh của các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không có cái gì có thể ngang bằng huống hồ có người hơn được. Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vì việc này nên hiện ra trong thế gian.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Chỉ Phật tánh, Như Lai tánh, Tự nhiên giác tánh, trí Nhất thiết tánh của các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng, ngoài ra còn có pháp nào khác nữa chăng?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Chẳng những Phật tánh, Như Lai tánh, Tự nhiên giác tánh, trí Nhất thiết tánh của các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không thể sánh bằng mà còn có pháp khác cũng không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Pháp đó là sắc, thọ, tưởng, hành,

thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng cũng không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Như vậy, tất cả các pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Đối với tất cả pháp trong tánh chân thật, tâm và tâm sở đều chẳng thể nắm bắt được. Vì sao? Vì sắc cho đến thức không thể thi thiết nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng không thể thi thiết nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Do nguyên nhân nào sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều không thể thi thiết nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Sắc cho đến thức, nói rộng đến trí Nhất thiết tướng, vì không có tự tánh nên không thể thi thiết. Do không thể thi thiết nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Do nhân duyên nào mà sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều không có tự tánh?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Vì đối với sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng mà nghĩ bàn, cân lường, đếm số lượng, hoặc so sánh tánh ngang bằng hay không ngang bằng đều chẳng thể nắm bắt được.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Do nguyên nhân nào mà sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng nếu nghĩ bàn cân lường, đếm số lượng, so sánh tánh ngang bằng hoặc không ngang bằng đều chẳng thể nắm bắt được?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Tự tánh sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng, vì tự tánh không.

Lại nữa Thiện Hiện, vì sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều chẳng thể nắm bắt được, nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện liền bạch Phật:

–Nguyên nhân nào sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều chẳng thể nắm bắt được nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng vì không hạn lượng nên chẳng thể nắm bắt được. Vì chẳng thể nắm bắt được nên không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện liền bạch Phật:

–Do nguyên nhân nào sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều không hạn lượng nên chẳng thể nắm bắt được?

Phật bảo Thiện Hiện:

–Vì sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng đều không thể nghĩ

bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng nên không hạn lượng, vì không hạn lượng nên đều chẳng thể nắm bắt được.

Lại nữa Thiện Hiện, ý ông nghĩ sao? Trong sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng thì sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí Nhất thiết tướng là có thể nắm bắt được chăng?

Thiện Hiện đáp:

–Bạch Thế Tôn, chẳng thể nắm bắt được.

Phật dạy:

–Thiện Hiện, đúng vậy, đúng vậy! Do nguyên nhân này nên tất cả pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Thiện Hiện nên biết, vì tất cả pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng, nên Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp cũng không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Thiện Hiện nên biết, Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn vì diệt bỏ nghĩ bàn; không thể suy lường vì diệt bỏ cân lường; không có số lượng vì diệt bỏ số lượng; không sánh bằng vì diệt bỏ sánh bằng. Do đó nên tất cả pháp không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết, Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn vì vượt quá sự nghĩ bàn, không thể suy lường vì vượt quá sự cân lường, không có số lượng vì vượt quá số lượng, không gì sánh bằng vì vượt quá sự sánh bằng. Do đó nên tất cả pháp không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết, không thể nghĩ bàn là chỉ có khái niệm không thể nghĩ bàn. Không thể cân lường ấy chỉ có khái niệm không thể suy lường. Không có số lượng là chỉ có khái niệm không có số lượng. Không gì sánh bằng là chỉ có khái niệm không gì sánh bằng. Do nguyên nhân này nên Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Thiện Hiện nên biết, không thể nghĩ bàn ấy như hư không không thể nghĩ bàn, nói rộng cho đến không sánh bằng như hư không, không gì sánh bằng. Do nhân duyên này nên Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng. Thiện Hiện nên biết, Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Thanh văn, Độc giác, Trời, Người, A-tổ-lạc ở thế gian... thấy đều không thể nghĩ bàn, cân lường, số lượng, sánh bằng... Do nguyên nhân này nên nói Phật pháp, Như Lai pháp, Tự nhiên giác pháp, trí Nhất thiết pháp của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng.

Khi Phật thuyết phẩm Không thể nghĩ bàn, không thể suy lường, không có số lượng, không gì sánh bằng này, trong chúng có năm trăm Bí-sô không còn các lậu tâm được giải thoát. Lại có hai ngàn Bí-sô-ni cũng không còn các lậu tâm được giải thoát. Lại có sáu vạn Ô-ba-sách-ca, ở trong các pháp xa lìa trần cấu, đạt được Pháp nhãn tịnh. Lại có ba vạn Ô-ba-tư-ca ở trong các pháp xa lìa trần cấu cũng đạt Pháp nhãn tịnh. Lại có hai ngàn Đại Bồ-tát được Vô sinh pháp nhãn, được thọ ký làm Phật trong Hiền kiếp.

M